

AL MARGE DE L'ANIVERSARI INSIDIES AMB XIFRES

Per J. Lluhí i Vallescà

La festa de l'aniversari de la República ha transcorregut no solament amb pau i tranquil·litat, sinó que a més a més ha estat acollida, naturalment, amb tota la simpatia, pel poble que un any enrera s'havia llançat al carrer a proclamar el règim nou.

Tots aquells que dies abans es dedicaven a la tasca antipatriòtica de fomentar el canard i l'alarmisme, han vist quin poc ressò tingueren les seves veus derrotistes. Aquells que deien que els obrers, escoltant les excitacions de l'anarquisme es negarien a celebrar la festa, perquè algú tenia interès a titllar-la d'antipopular, pogueren veure com les classes treballadores eren les primeres a participar en els diversos actes que se celebraren. Aquells altres que feien córrer que l'extrema dreta tractaria de pertorbar la celebració d'algun acte, també han vist que tot era simple fantasia.

No negarem que hi hagi a Barcelona unes minories a les quals no els hagi vingut de grat presenciar l'entusiasme amb què el poble es disposava a festejar la commemoració de la República. En una ciutat d'un milió d'habitants, hi ha d'haver, naturalment, descontents. Però si una altra veritat hi ha clara com la llum del sol, és que quan es té la sensació que hi ha autoritat — i la presència de Manuel Azaña al cap del Govern és la millor garantia que el principi d'autoritat existeix, disposat a fer-se respectar per negres i per vermells — no hi ha ningú que piuli. Aquest no és precisament un país de valents.

La multitud barcelonina s'associà unànimement a la festa de la commemoració de la República, i els ciutadans, per centenars de milers, acudiren com en les grans diades a participar dels espectacles populars que havien estat organitzats, amb aquell goig de veure com el règim nou havia arribat a l'any de la seva vida després d'haver realitzat una tasca de pes i amb el mateix delit del primer dia per a continuar-la.

En la commemoració del primer aniversari de la República, una determinada premsa s'ha cregut en el cas de dedicar el seu comentari a dir que cal pensar que la República no vol dir Govern d'un partit ni d'uns sectors, amb exclusió d'altres, sinó que vol dir el Govern de tots, i que el que cal que facin les classes i els partits que avui se senten perjudicats amb determinades lleis dictades per la República, és col·laborar-hi.

Celebrem que un dia o altre hagin obert els ulls a la raó, i que haguem arribat a convèncer-los. Des de l'endemà de la proclamació de la República venim dient que la República ha d'ésser el que el poble vulgui que sigui. Determinats partits i sectors, des de que la República fou proclamada s'hi pocaren al marge, li feren el buit, tractaren d'obstruir la seva obra, com si la República no els afectés. Actitud simplement suïcida. Després s'han quietat de si no se'ls havia tingut en compte. El que no vulgui participar en el règim nou no té dret a queixar-se. És un error creure, però, que la República ha de servir les minories. Les ha de tenir en compte, però s'ha de fer la voluntat de la majoria del país, i aquesta voluntat ha quedat ben explícitament demostrada quin dia, des de les urnes. El dia que les urnes demostrassin que els carlins, els comunistes, els catòlics del senyor Gil Robles, la Lliga o l'Acció Catalana representen la majoria del país, l'endemà tindrien el Poder, i els que haguéssim quedat en minoria, acataríem llur voluntat. Mentrestant el que han de fer és acatar la voluntat de la majoria, que per això aquest és un règim democràtic, i treballar per arribar a passar de minoria a majoria.

I davant el problema de la llibertat de Catalunya a punt d'ésser resolt, destaca en aquesta diada commemorativa de la proclamació de la República el discurs pronunciat pel President des del balcó de la Generalitat convidant tothom a fer el bloc: La unió ja la força. Si estem units, res no podrà oposar-se a la voluntat de Catalunya sigui respectada. Els impacients de l'Estat Català, de Nosaltres Sols, de Palestra i dels altres grups extrems; els pedants de la Lliga que tenen la política com un modus vivendi i es vanen d'ésser els únics que sabrien governar, com si no tinguéssim tots present la llur obra durant els seus trenta anys d'hegemonia; els amargats icterics de La Publicitat, que encara no se saben avenir que s'hagi pogut proclamar la República i que ara Catalunya vagi a tenir la seva llibertat sense que hi hagin estat necessaris — ells que es creuen indispensables — escollint la veu del President i depositin llur actiuve almenys durant unes setmanes. No els demanem gaire sacrifici. Que ho facin per Catalunya. Aquest repòs, a més a més, quant als dos darrers grups, serà bo a llur salut.

Amb la unió, aconseguirem el que voldrem, perquè mai no hi ha hagut cap poble que havent-se presentat unànime, hagi deixat d'ésser escoltat.

El milionari Hitler, el seu bigotet i els seus soldats



Coneixíem un seguit de detalls referents a la vida i a la persona d'Adolf Hitler, el cap dels nacionals-socialistes. Sabíem de la seva fatxenderia, de la seva indumentària, de la seva iconografia, i, sobretot, dels quatre pels que exhibeix entre nas i boca, que són inquebrantment al·lusius.

Un telegrama de Berlín ens diu que Hitler té un ingrés anual de 1.850.000 pessetes. Una bona part d'aquesta ganància l'obté per la seva participació en una empresa editorial de Múnic, que publica llibres, fascicles i periòdics feixistes. Per aquest concepte cobra 50.000 pessetes al mes. El sou que li paga el seu partit és de 3.750 pessetes mensuals; però n'obté 100.000 tots els mesos pels discursos que pronuncia. Quan va a Berlín, frueix d'unes dietes de 375 pessetes. Com a emnant el decret d'Hindenburg que ordena de 250 pessetes setmanals.

Aquesta és la situació econòmica del frustrat president del Reich. Comprenem molt bé la seva desesperació davant el decret d'Hindenburg que ordena la dissolució de les formacions de

tropes "nazis" o bé sigui l'exèrcit hitleria. No és pas res haver reeixit en muntar una indústria tan lucrativa, i que, de cop i volta, un simple decret engegui a rodar tota l'organització!

Allò que més deu indignar Hitler és, segurament, la facilitat amb què les seves tropes s'han deixat dissoldre. Tan ben equipades que estaven! Tanta patxoca com feien en les grans parades militars: files inacabables de camises fosques, cascos i corretjams flamants... I l'organització? N'hi havien quatre cents mil, dividits en tropes d'assalt i tropes de protecció...

Però, ai!, que les tropes d'assalt s'han deixat assaltar per la policia i les tropes de protecció no han exercit damunt les casernes aquella protecció indispensable per a no permetre que fossin clausurades i foragitats els seus ocupants.

L'exèrcit "nazi" ha abandonat les seves forteres a la primera intimidació. Ni per comèdia, no ha fet veure que resistia una mica. Després, han dit que recorrien davant el Tribunal Suprem de Leipzig, talment com si en lloc de feixistes armats es tractés d'uns pobres diables fardats de prejudicis jurídics, de procedència democràtica i liberal.

L'exèrcit hitleria és, realment, un exèrcit d'opereta? Tot ho sembla demostrar. No podia esdevenir-se d'altra manera tractant-se d'un exèrcit que té al seu davant un cabdill amb un bigotet tan ridícul. Un bigotet de pel·lícula còmica, model respallet de dents, i no pas pinzell o brotxa, tal com escauria a un ex-pintor de parcs. Però Hitler ha renegat de tot, de l'ofici i d'Austria, la seva pàtria.

"La Publicitat" continua la seva campanya insidiosa i derrotista. Amb tots els honors tipogràfics i, naturalment, amb l'elegància de l'anònim, en l'edició d'ahir i amb el títol "Contra insidies, xifres", vol contestar el meu article de dimarts passat, accentuant, encara, la baixesa de la intenció i el lèxic del seu anterior comentari.

En un excés de patriotisme, l'anònim financer de "La Publicitat" procura insultar i desprestigiar uns modestíssims representants de Catalunya a les Corts Constituents, pocs dies abans de la discussió de l'Estatut. Ignorant, incapaç, petulant, desdenyós per l'Estatut, són els adjectius que empra per a dignificar-nos davant d'Espanya. No satisfet, però, amb això, s'encara amb el poble de Catalunya i li diu que no tingué gens d'encert en elegir-nos. Si el poble de Catalunya continua per aquest camí desconcertat i en unes vinentes eleccions torna a desinteressar-se de les escurrisses del partit catalanista-republicà que encara fan la viu-viu, em temo molt que els senyors de "La Publicitat" emigraran en massa de la nostra terra que no els acaba de comprendre i de valorar com es mereixen.

Naturalment que una campanya com aquesta "La Publicitat" només la pot fer d'una manera tan anònima com irresponsable. No és un diari de partit. Així els homes del partit catalanista-republicà, com a tals, si bé frueixen en la intimitat de les vanitats llurs, de les campanyes insidioses del diari, no se'n fan, però, responsables. En un moment donat els podria convenir una entesa electoral per a poder anar fent els prohoms. Es tant externador llegir una nota dels assistents a un banquet concebuda en termes així: "dreta de l'ex-ministre d'Economia, senyora de l'ex-sots-secretari d'Economia, dreta del senyor Barbey, ex-sots-secretari d'Economia, senyora de l'ex-conseller de Beneficència i president del Comitè oficial cotoner; esquerra de l'ex-conseller de la Mancomunitat, senyor Bofill i Llates, senyora de l'ex-director general de Comerç"; etc. etc.

Ara bé; si a l'article referit se li treuen les injúries, les insidies i les falsedats, no en queda res més que la confirmació de la lleugeresa del seu anònim autor.

Deia jo, dimarts passat, que "La Publicitat" devia pronunciar-se sobre si la Constitució que els homes del seu partit varen votar la considera o no vigent a Catalunya. A això no hi contestava. Fuig d'estudi, parlant que cal comparar el text de l'Estatut amb el dictamen de la comissió dictaminadora i amb el vot particular. I bé, perquè tot el poble de Catalunya se n'assabentí d'una vegada, jo afirmo que tots els diputats catalans varen acceptar les petites modificacions que la Constitució fa a l'Estatut, sabent que modificava aquest i amb anterioritat a les votacions corresponents del projecte constitucional. Aquesta responsabilitat que jo afronto, clarament, com totes les que contrec, cal que sigui repartida entre tots els que hi concorregueren. Per tant, no hi ha cap diputat català conscient i digne que pugui aixecar la seva veu en el Parlament dient que l'Estatut no ha d'ésser adaptat a la Constitució, que per això mateix no el taponem.

Afirmava jo, també, que l'Estatut comptava com a ingressos amb un centenar de milions més que els 209 que el financer anònim deia. En efecte, en el compte que aquest fa cal afegir-hi el timbre, els del quadro V

Cal que Hitler es convenci que per a enraonar i actuar d'acord amb un bel·licisme honorable, són necessaris uns bigotis un xic més respectables. Si el Kaiser Guillem, en lloc de les guies punxagudes, hagués usat els quatre pèls de Hitler, la conflagració europea no hauria tingut sinó les proporcions d'una vaga general barcelonina. Hitler pot recordar, també, que als soldats francesos els deien "peluts" i, enrera, segles i més segles, trobarà que Samsó restà desposseït automàticament de la seva força, així que li fou rapada la seva cabellera...

No sabem si calen més exemples per a demostrar l'estreta relació de la gosàdia amb l'exuberància pilosa. Ningú no ha d'estranyar-se que davant una simple comminació policíaca, els soldats racistes abandonessin immediatament llurs posicions. El bigoti del cabdill no dona per a més.

de l'informe dels tècnics de la Generalitat i els complementaris dels tres consignats en el quadro I dels mateixos tècnics. Naturalment, "La Publicitat" això no ho contesta, només diu que la responsabilitat nostra (la dels signants del vot particular) seria encara major.

Finalment, afirmava jo, literalment, el següent: "Aquests tècnics són els que han, naturalment, articulats les conseqüències del seu dictamen. Nosaltres no hem fet més que dues coses: Inserir l'article dels tècnics en el nostre vot particular, previ el corresponent estudi..." "La Publicitat", d'una manera anònima, ahir, reincidia en la baixesa i en la insídia que representa voler fer creure als seus lectors que Antoni Xirau i jo ens havem inventat un article de la part d'Hindenburg de l'Estatut, en el nostre vot particular, que abandona drets elementals de Catalunya i asfixia les possibilitats econòmiques de l'Estatut. A "La Publicitat" li consta el contrari.

Afirmar això, diumenge passat i ahir, és una insídia baixa, impròpia de persones dignes, i fa comprendre perquè es protegeix l'autor en l'anònim.

Contra la insídia i amb el desig de no continuar una discussió portada pels adversaris amb aquesta falta de moral, sentaré, clarament, uns fets.

Primer. — El divendres, dia 8, a la tarda, davant de tots els diputats catalans que es trobaven a Madrid i, entre ells, el senyor Nicolau d'Oliver, varem llegir el vot particular, per tal que fos aprovat per tots, ja que en nom de tots havíem format part de la Comissió d'Estatuts. En la part d'Hindenburg vaig dir simplement — i els senyors Coromines i Campalans hi eren presents — que havíem consignat l'article que els tècnics ens havien donat. El vot particular va merèixer l'aprovació general menys el seu preàmbul, que fou substituït per un de redactat pel senyor Nicolau d'Oliver.

Segon. — Aquest article ens fou, primitivament, donat pels senyors Coromines, Campalans i Virgili, i la seva redacció definitiva tingué lloc dijous, dia 7, al vespre, en l'habitatge que el senyor Coromines ocupa a Madrid, a presència del senyor Campalans.

Reunió de la minoria parlamentària catalana, sota la presidència del senyor Macià

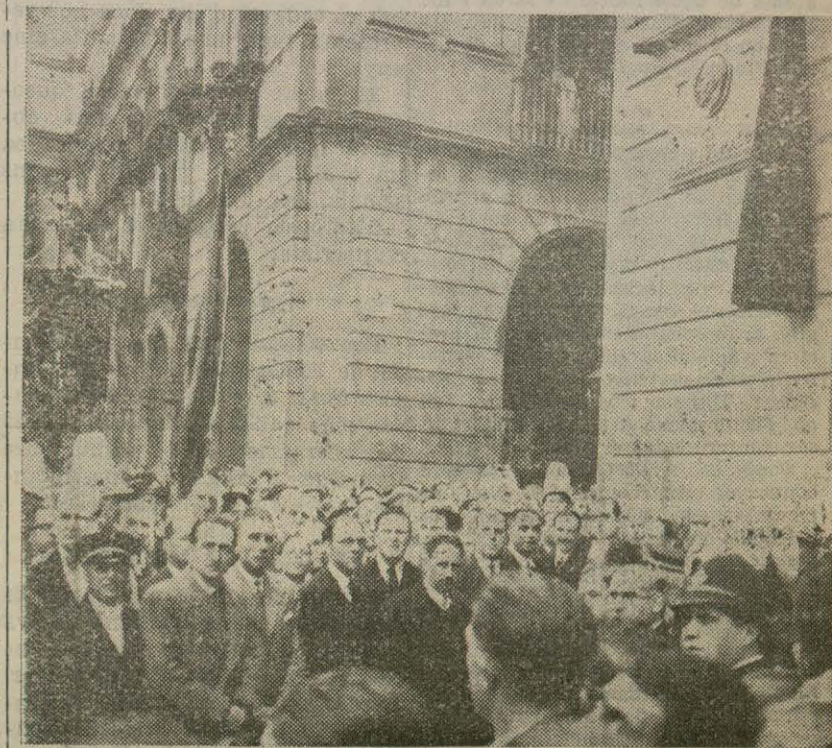
Ahir al migdia al despatx presidencial del Palau de la Generalitat, i convocats pel senyor Macià, es reuniren els diputats que componen la minoria parlamentària catalana.

Entre altres, hi assistiren els senyors Aiguader, Esteve, Lluhí i Vallescà i Dencàs.

El senyor Companys, en sortir de la residència presidencial, va dir als periodistes, que havia parlat abans de la reunió amb el senyor Macià per tal d'exposar-li el seu criteri, i que fet això havia sortit del Palau per tal d'atendre afers ineludibles.

En l'esmentada reunió — la qual durà llarga estona — hom s'ocupà de l'estat en què es troba, actualment, la tramitació de l'Estatut de Catalunya per la seva pròxima discussió al Parlament, i es parlà del repartiment de torns per quan tinguin lloc els debats.

Segons se'ns va dir a l'acabar la reunió, es convingué també en convocar tots els parlamentaris catalans per al proper dilluns a darrera hora de la tarda al Palau de la Generalitat.



L'acte de descobriment de la làpida a... Francesc Macià a